

	UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS
Predmet	Paliativna zdravstvena nega
Course title	Palliative Nursing Care

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Zdravstvena nega / 1. stopnja	Zdravstvena nega	2./3. letnik	4./6.
Nursing Care / 1st Cycle	Nursing Care	2 nd or 3 rd year	4 th / 6 th

Vrsta predmeta/Course type izbirni / elective

Univerzitetna koda predmeta/University course code ZN_IP_UN11

Predavanja	Seminar	Sem. vaje	Lab. vaje	Teren.	Samost.	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	Laboratory work	vaje	delo	
				Field work	Individ. work	
30	/	15	/	/	30	3

Nosilec predmeta/Lecturer: doc. dr. Ljiljana Leskovic

Jeziki/ Languages:	Predavanja/Lectures:	slovenski / Slovenian
	Vaje/Tutorial:	slovenski / Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
Vpis v drugi ali tretji letnik.	The prerequisite for participation is enrolment in the second or third year of study.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> • principi paliativne zdravstvene nege nekoč in danes, • splošni in specifični kriteriji za vključevanje pacienta v paliativno oskrbo, • umestitev paliativne oskrbe v zdravstveni sistem, • organizacijske oblike izvajanja paliativne oskrbe v Sloveniji in v tujini, • celostna obravnava pacientov v paliativni oskrbi (fizični, psihični, duhovni, socialni vidik), • urgentna stanja v paliativni zdravstveni negi, • zdravljenje bolečine v paliativni oskrbi, 	<ul style="list-style-type: none"> • principles of palliative care in the past vs. principles of contemporary palliative care, • basic and specific criteria for including a patient into the palliative care, • placing the palliative care in the healthcare system, • organisational forms of performing palliative care in Slovenia and abroad, • holistic approach to palliative care of patients (physical, psychological, spiritual, social aspect), • emergency situations in palliative nursing care, • treating the pain in the palliative nursing care,

<ul style="list-style-type: none"> • pomen pojava odvisnosti ali tolerance pri terapiji bolečine v paliativni oskrbi • ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov zaradi: <ul style="list-style-type: none"> ○ prizadetega udobja (bolečina, težave z dihanjem, utrujenost, srbenje kože, motnje spanja), ○ sprememb v prehrani (neješčnost, slabost, bruhanje, suha usta, dvigovanje hrane, kolcanje), ○ prizadetosti imunskega sistema (infekcije, vnetje ustne sluznice, nevrološki simptomi, preležanine), ○ sprememb elektrolitov in tekočinskega ravnovesja (ascites, pleuralni izliv, elektrolitsko neravnovesje, limfedem), ○ prizadetosti izločanja (zastoj urina, zaprtje, driska), ○ spremenjene samouresničitve (anksioznost, depresija, žalost, potrtost, spremenjeno spolno življenje), • posebnosti v paliativni zdravstveni negi pri posameznih skupinah bolnikov: <ul style="list-style-type: none"> ○ otrocih, ○ starostnikih, ○ bolnikih z rakom, ○ bolnikih s srčnim obolenjem, ○ bolnikih z ledvičnim obolenjem, ○ bolnikih s pljučnimi obolenji, ○ bolnikih z živčno mišičnimi obolenji; • komunikacija z bolniki, družino (model C-L-A-S-S) in drugimi specialisti v paliativnem timu, • značilnosti terapevtske komunikacije, • podpora laičnim negovalcem in prostovoljcem neozdravljivo bolnih, • prednosti in slabosti hipodermoklize, • paliativna zdravstvena nega v zadnjih 48-ih urah –terminalna oskrba, • značilnosti terminalne oskrbe, • cilji in pomen načrtovanja oskrbe v terminalni fazi bolezni, • Liverpoolska klinična pot, • vzorci umiranja, znaki bližajoče se smrti, • dostojanstvo in oskrba umrlega, • etične dileme ob koncu življenja, • žalovanje. 	<ul style="list-style-type: none"> • the significance of the addiction / tolerance issues in treating pain in palliative care, • evaluating, preventing and alleviating symptoms due to: <ul style="list-style-type: none"> ○ affected comfort (pain, shortness of breath, fatigue, itchy skin, sleep disturbances), changes in diet (anorexia, nausea, vomiting, dry mouth, raising food, hiccup), ○ impairment of the immune system (infection, inflammation of the oral mucosa, neurological symptoms, decubitus ulcers), ○ changes in the electrolyte and fluid balance (ascites, pleural effusion, electrolyte imbalance, lymphedema), ○ disability of excretory system (urinary retention, constipation, diarrhoea), ○ modified self-realisation (anxiety, depression, sadness, depression, altered sexuality), • the specifics of palliative care in the health of the individual patient groups: <ul style="list-style-type: none"> ○ children, ○ the elderly, ○ patients with cancer, ○ patients with heart diseases, ○ patients with kidney diseases, ○ patients with pulmonary diseases, ○ patients with neuromuscular diseases; • communication with patients, family (model C-L-A-S-S), and other specialists in the palliative team, • features of therapeutic communication, • support for caregivers and volunteers to the terminally ill, • advantages and disadvantages of hypodermoclysis, • palliative care in the past 48 hours – terminal care, • the characteristics of terminal care, • the objectives and the importance of planning nursing care in the terminal stage of the disease, • Liverpool clinical path, • signs of impending death, dignity and care of the deceased
---	--

- ethical dilemmas at the end of life,
- mourning.

Temeljna literatura in viri/Readings:

Temeljna literatura/Basic literature:

1. Novaković, S. idr. (ur.). (2005). *Paliativna oskrba bolnikov z rakom: zbornik predavanj*. Ljubljana: Kancerološko združenje slovenskega zdravniškega društva, Onkološki inštitut, Zveza slovenskih društev za boj proti raku, 2005.
2. Lunder, U. (2007). *Bolezni in sindromi v starosti 1*. Ljubljana : Gerontološko društvo Slovenije.
3. Klevišar, M. (ur.). (2000). *Živeti do konca: 1. simpozij o paliativni (blažilni) oskrbi*, Ljubljana, 19. in 20. 5. 2000. Ljubljana: Slovensko društvo hospic.
4. Klevišar, M. (ur.) (2001). *Zadnji tedni in dnevi: pomoč pri spremljanju v času umiranja*. Ljubljana: Slovensko društvo hospic.

Priporočena literatura/Recommended literature:

1. Žontar, T. in Kvas, A. (2011). *Paliativna oskrba srčno-žilnega bolnika: zbornik prispevkov z recenzijo*. Ljubljana : Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije, Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji.
2. *Zborniki sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov kirurgiji*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege, Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji.
3. Lunder, U. (2011). *Odprto srce : izkušnje in spoznanja ob umiranju in smrti*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
4. Witenberg –Lyles, E. idr. (2013). *Communication in palliative nursing*. New York: Oxford University Press, cop.
5. Oneschuk, D., Hagen N., MacDonald, N. (ur.) (2012). *Palliative medicine : a case-based manual*. Oxford: Oxford University Press.
6. Hogston, R., Basingstoke B. (2011). *Foundations of nursing practice : themes, concepts and frameworks* . Palgrave Macmillan.
7. Fallon, M., O'neill, B.(ur.). (2000). *ABC of Palliative Care*. London: BMJ Books.
8. Buckley Chichester J. Wiley-Blackwell, J. (2008). *Palliative care : an integrated approach*.
9. Harkness G., DeMarco R. (2012). *Community and public health nursing: evidence for practice*. Philadelphia [etc.] : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, cop.
10. Payne, S., Seymour, J., Ingleton, C. (ur.).(2004). *Palliative Care Nursing: Principles and Evidence for Practice*. England and USA, Open University Press.

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc:

- sposobnost povezovanja znanja z različnih področij, na katerih temelji zdravstvena nega paliativnega pacienta,
- poznavanje ocenjevanja, preprečevanje in lajšanje simptomov v paliativni oskrbi (bolečina, dihalne stiska, slabost in bruhanje, obstipacija, splošna utrujenost

Objectives and competences:

The learning unit mainly contributes to the development of the following general and specific competences:

- a coherent management of fundamental knowledge, the ability of integrating knowledge from different fields on which nursing care of a palliative patient is based,

<p>in oslabeledost, kaheksija, delirij, anksioznost, depresija),</p> <ul style="list-style-type: none"> • načrtovanje, izvajanje in evalvacija individualnih programov paliativne oskrbe nege v sodelovanju s pacienti, oskrbovanci, svojci in drugimi, • sposobnost spoštovati pacientovo dostojanstvo, zasebnost in zaupnost podatkov, • usposobljenost za komunikacijo z pacienti, družino in drugimi specialisti v paliativnem timu, • sposobnost za terapevtsko komunikacijo, • sposobnost za podporo laičnim negovalcem in prostovoljcem neozdravljivo bolnih, • usposobljenost za izvajanje hipodermoklize, • sposobnost za izvajanje paliativne zdravstvene nege v zadnjih 48-ih urah – terminalna oskrba, • poznavanje načrtovanja oskrbe v terminalni fazi bolezni, • poznavanje izvajanja zdravstvene nege umirajočega - Liverpoolska klinična pot, • vključevanje profesionalne etike, pravne zakonodaje, prepoznavanje in uporaba moralnih in etičnih načel pri strokovnem delu, • usposobljenost za avtonomno, holistično, tolerantno, skrbno in občutljivo obravnavo posameznika ali skupine, brez izrekanja sodb ob zagotavljanju/varovanju pravic, zaupanja in želja različnih posameznikov in skupin, • razvoj veščin in spretnosti pri uporabi znanja na strokovnem področju, • usposobljenost za vodenje, organizacijo in kooperativno timsko delo, • razumevanje in upoštevanje raznolikosti globalnega ter lokalnega okolja pri organizaciji in izvajanju celovite zdravstvene nege, • sposobnost vsestranskega in sistematičnega prilagajanja obravnave pacienta glede na relevantne, fizikalne, socialne, kulturne, psihološke, spiritualne in družbene dejavnike, 	<ul style="list-style-type: none"> • knowing how to estimate, prevent and alleviate the symptoms in palliative care (pain, shortness of breath, fatigue and weakness, constipation, cachexia, delirium, nausea, vomiting, anxiety, depression), • planning, performing and evaluating the individual programmes of palliative nursing care in cooperation with patients, family and other people, • the ability to respect the patient's dignity, privacy and confidentiality of their personal data, • the ability for communication with patients, families and other specialists in the palliative team, • knowing the features of therapeutic communication, • the ability for support to caregivers and volunteers to the terminally ill, • the ability to perform hypodermoclysis, • the ability to perform the palliative care in the past 48 hours – terminal care, • knowing the characteristics of terminal care, • knowing the objectives and the importance of planning nursing care in the terminal stage of the disease – the Liverpool clinical path, • integrating professional ethics, legislation, recognition of and respect for the moral and ethical principles and values, as well as their use at practical work, • qualification for autonomous, holistic, tolerant, careful and sensitive treatment of an individual or a group, passing no judgments when ensuring or protecting rights, trusts and desires of various individuals and groups, • development of skills and talents in using knowledge in the professional environment; • being trained in organizational and cooperative teamwork, • knowing and understanding the varieties of global and local environment when organizing and performing the comprehensive nursing care,
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • usposobljenost za ustrezno uporabo niza veščin, intervencij in zagotavljanje optimalne zdravstvene nege, • sposobnost upoštevati psihološke (emocionalne, psihične, osebne) in biološke (udobna namestitve, ustrezna prehrana, osebna higiena in možnost za dnevne aktivnosti) potrebe pacienta pri oskrbi, • usposobljenost za učinkovito komuniciranje (vključujoč uporabo tehnologij) s pacienti, z družinami in socialnimi skupinami v normalnem in specifičnem komunikacijskem okolju/vzdušju, • usposobljenost za prepoznavanje psihičnih stanj, kot so strah, stres in depresija, dajanje emocionalne podpore ter svetovanje, • spoznanje, da je dobro počutje pacienta doseženo v kombinaciji prizadevanj in aktivnosti vseh članov zdravstvenega tima, • usposobljenost za učinkovito delo in sodelovalno komuniciranje z vsem podpornim osebjem, da se zagotovi kakovostno organiziranje, vodenje in delovanje tima, • zavedanje principov zdravstvene nege in učinkovita uporaba virov. 	<ul style="list-style-type: none"> • the ability of a comprehensive and systematic treatment of the patient in relation to the relevant psychological, social, cultural, psychological, spiritual and social factors, • the ability to use the multiple skills, and interventions for optimizing the nursing care process; • the ability to consider the psychological (emotional, personal) and biological (comfortable accommodation, adequate diet, personal hygiene and the possibility for daily activities) needs of the patient at nursing care, • the ability for an effective communication (including the use of the ICT) with patients, families and social groups in the normal and specific communication environment/atmosphere, • being able to recognize the mental states as fear, stress and depression, giving the emotional support and advice, • realizing that a well-being of a patient can be achieved through the combination of effort and activity of all members of the palliative team, • the capability for an effective work and cooperative communication with all supporting staff to ensure quality organization, management and functioning of the team. • being aware of the nursing care principles and an effective use of the resources.
--	---

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje

Študent/študentka:

- spozna načela paliativne zdravstvene nege,
- spozna splošne in specifične kriterije za vključevanje pacientov v paliativno oskrbo,
- spozna osnovne koncepte paliativne zdravstvene nege,
- spozna temeljna področja delovanja in vlogo posameznih specialistov v paliativnem timu pri obravnavi

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding

Students:

- know the principles of palliative nursing care,
- know basic and specific criteria to include the patients into the palliative treatment,
- know the basic concepts of the palliative nursing care,
- know the basic fields of activity and the role of individual specialists in the palliative team in dealing with the

<p>neozdravljivo bolnih na primarnem, sekundarnem in terciarnem nivoju zdravstvenega varstva,</p> <ul style="list-style-type: none"> • usvoji teoretične vsebine paliativne zdravstvene nege, • je sposoben pridobljena teoretična znanja prenašati v klinično prakso, • je sposoben kritičnega razmišljanja o življenju in smrti kot normalnem procesu. 	<p>terminally ill on the primary, secondary and tertiary level of healthcare,</p> <ul style="list-style-type: none"> • acquire the theoretical content of palliative nursing, • are capable to apply the gained theoretical knowledge into the clinical practice, • are capable of critical thinking about life and death as a normal process.
---	---

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> • <i>predavanja</i> z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov, ekskurzija), • <i>seminarske vaje</i>: priprava, predstavitev in uspešen zagovor seminarske naloge (aplikacija pridobljenega znanja, študija primera, kritično presojanje, diskusija, individualno in timsko delo). 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lectures</i> with active student participation (explanation, discussion, questions, examples, problem solving); • <i>tutorial</i>: preparation, presentation and a successful defence of a seminar/project paper (application of the gained knowledge, critical thinking, reflection of experience, individual and team work).
---	--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %)

Weight (in %)

Assessment:

<p>Načini:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izpit • priprava, predstavitev in uspešen zagovor seminarske naloge <p>Ocenjevalna lestvica: ECTS.</p>	<p>80 %</p> <p>20 %</p>	<p>Types:</p> <ul style="list-style-type: none"> • exam • preparation, presentation and defence of the seminar paper <p>Grading scheme: ECTS</p>
--	-------------------------	--